

Teun en Bea Schermerhorn spenen de kalveren al op zeven weken

Discipline voor de jeugd

De jongveeopfok op het bedrijf van Teun en Bea Schermerhorn staat te boek als uitermate secuur. De thermometer hangt niet voor de sier naast de melkklopper en op de kwaliteit van kunstmelk wordt niet bezuinigd.

tekst **Tijmen van Zessen**

Door een ernstige salmonella-uitbraak in 1996 kregen Teun (41) en Bea (41) Schermerhorn een forse uitval van hun veestapel voor de kazen. De melkveehouders uit Groot-schermer hadden het geluk dat ze in een proef van de Gezondheidsdienst voor Dieren konden meedraaien. Maandelijks werden er op het bedrijf bloed- en mestmonsters genomen, drie dragers werden er opgespoord en afgevoerd. Met een dierenarts van de GD analyseerden ze de jongveeopfok en die moest drastisch worden aangepakt. 'De eerste fase van onze opfok was niet ideaal, de kalveren werden bijna wekelijks verhuisd', herinnert Bea zich.

Vanaf dat moment huisvest het bedrijf de jongste kalveren acht weken lang in ruime eenlingboxen. 'Tijdens

de melkperiode niet verhuizen is het mooist, had de dierenarts van de GD gezegd. Dat hebben we letterlijk uitgevoerd. Het is hygiënischer om niet elke veertien dagen een nieuw kalf in een bepaald hok te leggen. Op deze wijze houden we de infectiedruk laag en is er minder onrust onder de kalveren.' Teun vult haar aan door te zeggen dat de opfok erop is gericht om zo min mogelijk wijzigingen te laten samenvallen. 'Dus niet onthoornen, enten, spenen en oormerken op hetzelfde moment, dat geeft te veel risico op een dip in de groei.'

Whiteboard achter elk kalf

Het bedrijf van Schermerhorn heeft honderd stuks melkkoeien en een gelijk aantal stuks jongvee. Het bedrijf staat inmiddels onder stagiairs te boek als uitermate secuur waar het gaat om de

bereiding van de melk voor kalveren. 'De studenten die hier stage hebben gelopen, weten dat de thermometer er niet voor niets hangt, het is algemeen bekend dat wij elke keer meten of de melk ook daadwerkelijk veertig graden is. Op die manier gaat de melk gegarandeerd op 38 graden Celsius het kalf in, want de bakjes waar ze uit drinken zijn koud', legt Bea Schermerhorn uit.

De sterke discipline manifesteert zich ook bij het afmeten van de hoeveelheid melkpoeder. Een weegschaaltje komt er net niet aan te pas, maar de maatbeker is met een stift voorzien van een vaste streep op de plek die overeenkomt met de hoeveelheid poeder voor één kalf. En achter elk kalf hangt een whiteboard met de gegevens van het dier en een instructie voor degene die de kalveren voert. 'Zorgvuldig werken is voor ons extra belangrijk, omdat meerdere personen de kalveren voeren', legt Bea uit. Schermerhorn verstrekt de eerste biest, anderhalve liter, binnen een half uur na de geboorte. Is er geen biest beschikbaar? Dan zit er altijd wel een portie in de vriezer of is er nog kunstbiest op voorraad. 'Het percentage kalversterfte zit op slechts vier procent en dat zijn namelijk allemaal kalveren die al bij de geboorte dood waren', legt Teun uit.

Bea en Teun Schermerhorn

Vanaf de derde dag schakelt het voerschema over op de kunstmelk. Na een week drinkt elk kalf tweemaal daags drie liter kunstmelk. Doordat de kalveren in het achterhuis van de boerderij liggen, lopen Teun en Bea er regelmatig langs als ze naar achteren lopen. 'Je ziet al snel hoe de mest is, of kalverern alert zijn en of ze voldoende voer opnemen.'

Consequent meten

Schermerhorns voerforlichter Thijs Retra van Agrifirm kwam als student al op het bedrijf. Hij voerde een opdracht uit waarvoor hij jongvee moest meten en wegen. 'Thijs was er een hele dag druk mee en het meetlint liet hij achter', herinnert Teun zich. Sindsdien meet Teun van elk kalf op zes weken leeftijd de borstomvang. Bea: 'Ik geef hem een seintje op de dag dat het kalf die leeftijd bereikt. Het is altijd Teun die meet, omdat op die manier de meest consequente wijze van meten wordt bereikt. Vlak achter de voorbenen van het kalf legt hij het lint om de borst. Bij een borstomvang van 94 centimeter schakel ik de melkvoeding terug naar één portie per dag.' Meestal is dat het geval en zit het kalf nog twee weken in de eenlingbox; één week om de melkgift af te bouwen en een tweede week om het kalf te laten wennen aan water.

Maar is zeven weken melkvoeding niet veel te kort op een bedrijf dat de jongveeopfok uiterst serieus neemt? Bea: 'We maken gebruik van een zeer hoogwaardig melkpoeder dat voor honderd procent is bereid met echte zuiveleiwitten. Dat kost met 235 euro per honderd kilo misschien iets extra, maar we hebben er ook maar 25 kilo per kalf van nodig. Per saldo zijn we dus voordeliger uit.' Doordat Teun elk kalf consequent

meet, weten de veehouders dat een te vroeg speenmoment is uitgesloten.

Voorwaarde voor de lage speenleeftijd is een uitstekende opname van brok. De krachtvoergift aan het jongvee is de laatste jaren opgeschroefd. Bea: 'Om de snelle groei vast te houden hebben we de krachtvoergift na het spenen verhoogd van twee kilo per kalf per dag naar drie kilo. We zien nu geen terugval in groei na het spenen, mede doordat er in de melkpoeder weipoeder zit wat een klein beetje hongergevoel bij het kalf oproept. Ze nemen dan sneller brok en hooi op.' Zodra de kalveren op kunstmelk zitten, krijgen ze dagelijks een handje muesli. Vanaf dag tien komt daar de kalverkorrel Dairystart Vitaal bij, waar na vijf à zes weken anderhalve kilo per dag van wordt opgenomen. Al met al komt de groei in de eerste acht weken uit op 650 gram per dag, dat is 150 gram boven een gemiddelde groeicurve.

Eerder dekken

Sinds dit jaar is Schermerhorn ook deelnemer in het Agrifirm Focus Jongvee-programma, waarbij de pinken op zeven maanden opnieuw worden opgemeten. 'We willen de groei blijven volgen en waar mogelijk de dieren eerder dekken. In de afdeling dekkrijpe pinken komt een streep op de muur ter hoogte van 1,34 meter, de hoogtemaat waarbij we kunnen insemineren.' De krachtvoerverstrekking loopt door totdat de dieren gedekt zijn. Voorlichter Thijs Retra legt uit dat veehouders op twee manieren met de meetresultaten kunnen omspringen: 'Als de dieren constant netjes boven de curve zitten, kun je ze eerder insemineren of iets minder hard voeren.'

In het weideseizoen kunnen de pinken nadat ze gedekt zijn naar buiten. Bea: 'We enten ze eerst tegen longwormen en behandelen ze met een bolus tegen maag-darmwormen. Een tweede bolus voorziet ze van extra mineralen, want ze lopen bij ons in natuurgebied.' Bij binnenkomst worden de dieren behandeld voor leverbot en krijgen ze opnieuw een mineralenbolus. Schermerhorn let erop dat de dieren niet te laat naar binnen gaan. 'Dit jaar waren we op tijd, eind september. Pinken halen we naar binnen voordat hun haar gaat groeien.'

De fanatieke wijze van jongveeopfok heeft ook een prijskaartje, daar is Bea zich van bewust. 'Veehouders investeren vaak wel in hun melkkoeien, maar niet in het stuk dat daarvoor ligt. Maar wil je een goed producerende vaars, dan is de jongveeopfok essentieel. Bezuinigen op de jongveeopfok is stelen van jezelf.' |

Elke dag de temperatuur meten van de melk

Na zes weken standaard borstomvang meten

Strikte instructie voor het voeren

Oude stal

Elke ochtend hooiruiven vullen en opstrooien!
Strohok dars- 1½ schep per kalf per keer en een handje luzerne per kalf
Eerste 2 weken van een kalf-
 Een handje smulmix met een beetje luzerne
Vanaf 2 weken van een kalf- **kalk 4**
 ½ schep kalveren korrel en een beetje luzerne (opvoeren naar 1 schep per keer)

Kunstmelk-
 Klein bekertje is 1 kalf
 Grote schep is 3 kalveren
 Ieder kalf krijgt 2 liter kunstmelk (dus dat is met het poeder erbij)